

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Майя НІКОЛАЄВА

2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФОНЕТИЧНІ ТА ІНТОНАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНИХ
ТА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ВАРІАНТІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність : 035 філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Освітньо-професійна програма: Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська

ОНУ

2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Фонетичні та інтонаційні особливості соціальних та територіальних варіантів англійської мови». Одеса: ОНУ, 2023. 15 с.

Розробники: Надія ЛАНЧУКОВСЬКА, кандидат філологічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № 1 від "28" серпня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ Наталя БІГУНОВА

Погоджено із гарантом ОПІ Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

_____ Наталя БІГУНОВА

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від "29" серпня 2023 р.

Голова НМК _____ Олена ГРИГОРОВИЧ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № _____ від " _____ " _____ 2023 р.

Завідувач кафедри _____

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № _____ від " _____ " _____.

Завідувач кафедри _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 2/2	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно): перша англійська Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	3-й
		<i>Семестр</i>	
		5-й	5-й
		<i>Лекції</i>	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		36 год.	14 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	76
		Форма підсумкового контролю:	
		залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – ознайомити здобувачів вищої освіти з основними фонетичними та інтонаційними особливості соціальних та територіальних варіантів англійської мови та з їх просодичною організацією.

Завдання: надати здобувачам вищої освіти систематизовані, глибокі знання про варіативний характер англійської мови, діалектні та інтерферентні ознаки її територіального варіювання на фонетичному рівні, а також ознайомити здобувачів з мелодійними, темпоральними та динамічними особливостями соціальних та територіальних варіантів англійської мови. На лекційних заняттях студенти ознайомляться з основними сучасними варіантами англійської мови, тоді як на семінарських заняттях вони матимуть змогу застосувати здобуті теоретичні знання на практиці.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

а) Інтегральної: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) та методики навчання іноземних мов у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

б) загальних:

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

в) спеціальних:

СК02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК04. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію.

СК08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПР08. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПР12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПР17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: основні фонетичні, мелодійні, темпоральні та динамічні особливості соціальних та територіальних варіантів англійської мови.

вміти: вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації; аналізувати мовні одиниці різних варіантів англійської мови, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ФОНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ВАРІАНТІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Тема 1. Англійська як основна мова міжнародної комунікації. Варіювання мови в аспекті регіоналістики. Регіони розповсюдження англійської мови. Територіальна та соціокультурна диференціація англійської мови.

Тема 2. Мовленнєві особливості англійської мови в Англії. Особливості Британської нормативної вимови, Південного, Північного англійського акцентів та англійського акценту центральної частини Великої Британії.

Тема 3. Мовленнєві особливості англійської мови в Уельсі. Голосні. Приголосні. Просодія.

Тема 4. Мовленнєві особливості англійської мови у Шотландії. Мелодійні, темпоральні та динамічні характеристики.

Тема 5. Мовленнєві особливості англійської мови в Ірландії. Мелодійні, темпоральні та динамічні характеристики.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ІНТОНАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ВАРІАНТІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Тема 6. Мовленнєві особливості англійської мови у США. Голосні. Приголосні. Просодія.

Тема 7. Мовленнєві особливості англійської мови у Канаді. Варіативність просодії, темпу та паузації мовлення. Роль тонального діапазону та висоти тону.

Тема 8. Мовленнєві особливості англійської мови в Австралії. Мелодійні, темпоральні та динамічні характеристики.

Тема 9. Мовленнєві особливості англійської мови у Новій Зеландії. Варіативність просодії, темпу та паузації мовлення. Роль тонального діапазону та висоти тону.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Очна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі				
		л	п	лб	інд	ср		л	п	лб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1												
Тема 1. Англійська як основна мова міжнародної комунікації. Варіювання мови в аспекті регіоналістики. Регіони розповсюдження англійської мови.	10		4				6	10		2		8

Тема 2. Мовленнєві особливості англійської мови в Англії.	10	4	6	8					8
Тема 3. Мовленнєві особливості англійської мови в Уельсі.	10	4	6	10			2		8
Тема 4. Мовленнєві особливості англійської мови у Шотландії.	10	4	6	8					8
Тема 5. Мовленнєві особливості англійської мови в Ірландії.	10	4	6	10			2		8
Разом за змістовим модулем 1	50	20	30	46			6		40
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2									
Тема 6. Мовленнєві особливості англійської мови у США.	10	4	6	12			2		10
Тема 7. Мовленнєві особливості англійської мови у Канаді.	10	4	6	12			2		10
Тема 8. Мовленнєві особливості англійської мови в Австралії.	10	4	6	10			2		8
Тема 9. Мовленнєві особливості англійської мови у Новій Зеландії.	8	2	6	8					8
Підсумкове заняття	2	2		2			2		
Разом за змістовим модулем 2	40	16	24	44			8		36
Усього годин	90	36	54	90			14		76

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Територіальна та соціокультурна диференціація англійської мови.	2	1

2.	Тема 2. Просодичні характеристики англійської мови в Англії.	4	1
3.	Тема 3. Просодичні характеристики англійської мови в Уельсі.	4	1
4.	Тема 4. Просодичні характеристики англійської мови у Шотландії.	4	1
5.	Тема 5. Просодичні характеристики англійської мови в Ірландії.	4	1
6.	Тема 6. Просодичні характеристики англійської мови у США.	4	2
7.	Тема 7. Просодичні характеристики англійської мови у Канаді.	4	2
8.	Тема 8. Просодичні характеристики англійської мови в Австралії.	4	2
9.	Тема 9. Просодичні характеристики англійської мови у Новій Зеландії.	4	1
Підсумкове заняття		2	2
Разом		36	14

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ Види завдань	Кількість годин	
		очна	заочна
1.	Тема 1. Англійська як основна мова міжнародної комунікації. Варіювання мови в аспекті регіоналістики. Регіони розповсюдження англійської мови. Підготовка доповіді.	6	8
2.	Тема 2. Мовленнєві особливості англійської мови в Англії. Написання доповіді «Несистемні зміни у Британській нормативній вимові».	6	8
3.	Тема 3. Мовленнєві особливості англійської мови в Уельсі. Написання есе «Вплив розповсюдження англійської мови на локальні акценти Великої Британії».	6	8

4.	Тема 4. Мовленнєві особливості англійської мови у Шотландії. Підготовка доповіді «Різниця між поняттями діалект і акцент».	6	8
5.	Тема 5. Мовленнєві особливості англійської мови в Ірландії. Підготовка доповіді.	6	8
6.	Тема 6. Просодичні характеристики англійської мови у США. Підготовка доповіді.	6	10
7.	Тема 7. Просодичні характеристики англійської мови у Канаді. Підготовка доповіді.	6	10
8.	Тема 8. Просодичні характеристики англійської мови в Австралії. Написання реферату.	6	8
9.	Тема 9. Просодичні характеристики англійської мови у Новій Зеландії. Підготовка доповіді.	6	8
Разом		54	76

9. Методи навчання

Словесні: пояснення правил, пояснення фонетичної форми, фонетичних явищ.

Наочні: ілюстрування навчального матеріалу, демонстрування відео та аудіо записів.

Практичні: підготовка і виступи з доповідями, індивідуальні самостійні завдання, написання рефератів.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Методи поточного контролю: оцінювання усних відповідей.

Підсумковий контроль: формою підсумкового контролю в рамках дисципліни є залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

За системою ОНУ імені І.І.Мечников а	Оцінка ECTS	Визначення
1	2	3
90–100 (зараховано)	A	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно

		розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Виявляє цінні творчі ідеї.
85–89 (зараховано)	B	Здобувач вищої освіти достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал щодо проблеми, яка розглядається на занятті, виявляючи при цьому творчий підхід.
75–84 (зараховано)	C	Здобувач вищої освіти припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–74 (зараховано)	D	Здобувач вищої освіти припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69 (зараховано)	E	Здобувач вищої освіти припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35–59 (не зараховано)	FX	Здобувач вищої освіти продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34 (не зараховано)	F	Здобувач вищої освіти не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

11. Питання для поточного контролю

1. Англійська як основна мова міжнародної комунікації.
2. Варіювання мови в аспекті регіоналістики.
3. Регіони розповсюдження англійської мови.
4. Територіальна та соціокультурна диференціація англійської мови.
5. Просодичні характеристики Британської нормативної вимови.
6. Особливості вимовляння голосних звуків англійської мови в Англії.
7. Особливості вимовляння приголосних звуків англійської мови в Англії.
8. Інтонаційні характеристики англійської мови в Англії.

9. Особливості вимовляння голосних звуків Південного англійського акценту.
10. Особливості вимовляння приголосних звуків Південного англійського акценту.
- 11.Інтонаційні характеристики Південного англійського акценту.
- 12.Особливості вимовляння голосних звуків Північного англійського акценту.
- 13.Особливості вимовляння приголосних звуків Північного англійського акценту.
- 14.Просодичні характеристики Північного англійського акценту.
- 15.Особливості вимовляння голосних звуків англійського акценту центральної частини Великої Британії.
- 16.Особливості вимовляння приголосних звуків англійського акценту центральної частини Великої Британії.
- 17.Інтонаційні характеристики англійського акценту центральної частини Великої Британії.
- 18.Особливості вимовляння голосних звуків англійської мови в Уельсі.
- 19.Особливості вимовляння приголосних звуків англійської мови в Уельсі.
- 20.Інтонаційні особливості англійської мови в Уельсі.
- 21.Особливості вимовляння голосних звуків англійської мови у Шотландії.
- 22.Особливості вимовляння приголосних звуків англійської мови у Шотландії.
- 23.Інтонаційні особливості англійської мови у Шотландії.
- 24.Особливості вимовляння голосних звуків англійської мови в Ірландії.

25. Особливості вимовляння приголосних звуків англійської мови в Ірландії.
26. Інтонаційні особливості англійської мови в Ірландії.
27. Особливості вимовляння голосних звуків англійської мови у США.
28. Особливості вимовляння приголосних звуків англійської мови у США.
29. Інтонаційні особливості англійської мови у США.
30. Особливості вимовляння голосних звуків англійської мови у Канаді.
31. Особливості вимовляння приголосних звуків англійської мови у Канаді.
32. Інтонаційні особливості англійської мови у Канаді.
33. Особливості вимовляння голосних звуків англійської мови в Австралії.
34. Особливості вимовляння приголосних звуків англійської мови в Австралії.
35. Інтонаційні особливості англійської мови в Австралії.
36. Особливості вимовляння голосних звуків англійської мови у Новій Зеландії.
37. Особливості вимовляння приголосних звуків англійської мови у Новій Зеландії.
38. Інтонаційні особливості англійської мови у Новій Зеландії.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це є середнє арифметичне суми балів за поточний

контроль. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів отримати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль									Загальна оцінка
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	
100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Фонетичні та інтонаційні особливості соціальних та територіальних варіантів англійської мови». Одеса, 2023. 16с.

2. Силабус навчальної дисципліни «Фонетичні та інтонаційні особливості соціальних та територіальних варіантів англійської мови». Одеса. 2023. 4с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Crystal D. English as a Global Language CUP, 2013.
- 2 English Around the World: Sociolinguistic Perspectives. Jenny Chestine (ed.). CUP. 1996.
3. Hickey R. Variety studies / bmps/wwwmi-die de FLE Varieties English, 2018, pdf
4. Kutal B. D. Beginner's English Dialectology: An introduction to the accents and dialects of English. Budapest AD LIBRUM, 2008, //hup/mek.oszk.hu/1510015126/15126.pdf
5. Garrett, P. Attitudes to Language. Cambridge: Cambridge University Press, 2010.

Додаткова

1. Garrett, P., Coupland, N., & Williams, A. Investigating Language Attitudes: Social Meanings of Dialect, Ethnicity and Performance. Cardiff: University of Wales Press, 2003.
2. Jenkins, J. English as a Lingua Franca: Attitude and Identity. Oxford: Oxford University Press, 2007.
3. Kachru, B.B. (Ed.). The Other Tongue: English across Cultures. Urbana and Chicago: University of Illinois Press, 1992.
4. Kirkpatrick, A. World Englishes: Implications for International Communication and English Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press, 2007.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. <https://learnenglish.britishcouncil.org/> - он-лайн платформа для вивчення англійської мови
2. <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj4mKzu8aSCAxU8ExAIHcTzBCwQFnoECAgQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.academia.edu%2F24159395%2FEnglish-Language-and-Literature-Perceptions-of-Different-Accents-of-English&usg=AOvVaw1SqXt6r0ZCVnqy9AkyWpVO&opi=89978449>
3. <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj4mKzu8aSCAxU8ExAIHcTzBCwQFnoECAwQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.coursehero.com%2Ffile%2F119809434%2FAccent-A-literature-review-of-English-Language-Variation-on-Sociolinguistics-pdf%2F&usg=AOvVaw0yvVF1V0U2BNOjE2EQEQQA&opi=89978449>
4. <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj4mKzu8aSCAxU8ExAIHcTzBCwQFnoECBQQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.researchgate.net%2Fpublication%2F316614087-An-Investigation-of-Attitudes-Towards-English-Accents--A-Case-Study-of-a-University-in-China&usg=AOvVaw03pQ4zN3LA251wlrbh2DGE&opi=89978449>
5. <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj4mKzu8aSCAxU8ExAIHcTzBCwQFnoECBcQAQ&url=https%3A%2F%2Fjournals.aiac.org.au%2Findex.php%2FIJALEL%2Farticle%2Fview%2F1020&usg=AOvVaw3wZjwAcuUvQzzMUln9MIJl&opi=89978449>